

Historien om løwchen i Norge (1980-2005)

Den norske løwchenhistorien begynner med **Signe Eldor** og kennel **Sønnafjellet** i Kristiansand, som etter et besøk i England importerte to tisper høsten 1980. Sønnafjellet var fra før et velkjent navn innen engelsk setter, og kennelnavnet ble nå ført videre av Signe og hennes mor Anna Eldor. Hundene ble registrert i Norsk Kennel Klub i 1981. Det var 1 år gamle **Dorvalstan Anya** (Prawls Mastermind of Dorvalstan / Fredachris Inca of Dorvalstan) fra Mr og Mrs Smith og en valp **Littlecourt Quicksilver** (Prawls Mastermind of Dorvalstan / Littlecourt Elisabeth) fra Mrs Freda McGregor.

Int N S UCh Dorvalstan Anya (krem) ble raskt Norges første champion i 1981, og i 1983 ble hun Norges første internasjonale champion. **N UCh Littlecourt Quicksilver** (grå) ble norsk champion i 1982. Disse stamtispene la grunnlaget for løwchenoppdrettet i Norge, og kennel Sønnafjellet kom til å stå i en særstilling. Halvsøstrene ble parret med hver sin svenske hannhund; Silver med **S N UCh La-Di-Da of Littlecourt** og Anya med **Int Nord UCh Nord V-79 Westmount Acajou**, begge tilhørende Eva Søderqvist, kennel Westmount. Acajou var fra Westmounts første løwchenkull etter Littlecourt Siegfried og Ch Astraddie, og hans mor Astraddie kom fra Sveriges første løwchenkull i 1975 etter de første importene Ch Littlecourt Aquarieus og Ch Littlecourt Bantam.

Det første kullet ble født 8. desember 1981. Silver fikk 1 hannhund **N UCh Sønnafjellets Duece** og 1 tise **Sønnafjellets Dew**. Bare fire dager etterpå, den 12. desember, nedkom Anya med 4 valper - 2 hanner og 2 tisper. Begge hannhundene i dette kullet ble ikke bare kjente utstillingsstjerner, men fikk også stor betydning og ble viktige grunnpilarer for den videre avlen i Norden. **Int Nord UCh Nord V-84,87 Sønnafjellets Evans** (sort/grå) ble igjen hos Signe Eldor, mens **Int Nord UCh Nord V-85 Sønnafjellets Eddie Westmount** (fawn) ble eksportert til Eva Søderqvist i Sverige. Signe beholdt også en tise, **Int Nord UCh Sønnafjellets Enchantress** (sort/grå). Hun fikk dessverre ingen valper. Den andre tisen **Sønnafjellets Elaine** døde ganske ung.

Sønnafjellets Evans og Enchantress ble Norges første norskoppdrettede championer i 1983, begge to 15 måneder gamle på samme utstilling. Sønnafjellets Evans ble videre vår første norskoppdrettede internasjonale champion, og han var mestvinnende løwchen i Norge i 1984, -85 og -87 og var gruppe- og BIS-plassert, også som veteran. Evans har over 30 avkom etter seg i Norden, og 15 av disse er championer. Foruten flere Sønnafjellets-hunder, bl.a. **Int Nord UCh Sønnafjellets Jive**, er Evans far til kullet **Int Nord UCh Chic Choix Caresse de Nuit**, **Int Nord UCh Chic Choix Chic et Noir** og **SF S UCh Chic Choix Comme la Nuit** samt **Int Nord UCh V-86-89 Mäntynummi Mini Evans** i Finland, alle BIS-/gruppeplasserte.

Ch Sønnafjellets Eddie Westmount var mestvinnende løwchen i Sverige i 1986, og han er far til 9 championer. Den mest kjente er nok **Int Nord UCh Westmount Vingt Et Un**, far til **Int S N UCh Irish Mist Light My Fire**, flerfoldig BIS-vinner på svenske rasespesialer, og kullsøsteren **Int S N UCh Irish Mist Fire and Ice**, som ble BIG på NKK Bodø i 1990.

Int Ch Westmount Acajou

Int Ch Dorvalstan Anya

Int Ch Sønnafjellets Evans

Int Ch Sønnafjellets Enchantress

Signe Eldor importerte etter hvert flere hunder fra England, mesteparten hannhunder. Den brune hannen **N UCh Littlecourt Barronson** (GB Ch Jinglejoys Bright Baron of Littlecourt / Enz Nachtmusik of Littelcourt) kom i 1982 og **GB Ch N S UCh Littlecourt Acajou** (Prawls Merry Minstrel / GB Ch Littlecourt Gregi) i 1984. De har begge kun 1 kull etter seg i Norge. Ch Littlecourt Barronson ble far til **N UCh Sønnafjellets Gipsy**, som i kombinasjon med Ch Sønnafjellets Evans ga **Int Nord UCh Sønnafjellets Jive** og **N UCh Sønnafjellets Jewel**. **Ch Littlecourt Acajou** (som ikke må forveksles med Westmount Acajou!) gjorde seg mest bemerket som far til kennel Chic Choix' berømte B-kull: BIS-vinner **Int Nord UCh Chic Choix Brigitte Lifar**, gruppevinner **Int Nord UCh Chic Choix Boris Fournier** og **SF UCh Chic Choix Beau Blanch**.

Noen år senere importerte Signe hannhunden **Debrita Duval of Capilon** (Littlecourt Duncan at Huntglen / Dark Debutante at Debrita) og datteren **Capilon Glamour Show** (mor Littlecourt Hannah of Capilon). Capilon Glamour Show (sort/krem) er mor til bl.a. **N S UCh NV-89 Sønnafjellets Miami**, eier Lise Arntzen, **Int N S UCh Sønnafjellets Mr Moonshadow** og **Int N S UCh Sønnafjellets Once Upon A Time**, eier til begge Inga-Marie Ingebrigtsen. Debrita Duval of Capilon (sort/krem) ble anvendt på en Evans/Silver-datter **N S UCh Sønnafjellets Illusion**, og resultatet ble **N UCh Sønnafjellets Noble Knight**, **Int Nord UCh SV-90 Sønnafjellets Noble Lady** og **N UCh Sønnafjellets Noble Beauty**.

Berit Friberg, eier av **N UCh Sønnafjellets Gipsy**, gjentok kombinasjonen med Gipsy og Evans i 1987 og fikk **N UCh Racoon's Ertelystne Even** og **N UCh NV-90 Racoon's**

Elegante Elvira. Elvira ble mor til Signes siste løwchenkull i 1994: **N S UCh Sønnafjellets Quickstep**, **N S UCh Sønnafjellets Quincy** og **N UCh Sønnafjellets QT**. Det har totalt blitt registrert 14 kull (D-Q) /38 løwchen med prefikset Sønnafjellet, og over 20 av hundene har championtitler.

Anne Brustad og Herman Solberg, kennel Lilleløve, fikk deres første løwchen **Sønnafjellets Goldie** i 1983. Deretter kom **N UCh Sønnafjellets Isadora**, **N UCh Raccoon's Ertelystne Even** og **N UCh Sønnafjellets Noble Beauty**. Anne Brustad var i mange år en aktiv utstiller og en viktig støttespiller for Signe Eldor, men har kun oppdrettet 2 kull. **N UCh Lilleløve's Adonis** var fra det første kullet i 1988 etter Debrita Duval of Capilon og Ch Littlecourt Quicksilver.

Anne-Mari Haugsten Hansen (tidligere Johannessen), **kennel Mia,** fikk **Int Nord UCh Sønnafjellets Jive** i 1986 og **Int Nord UCh SV-90 Sønnafjellets Noble Lady** to år etterpå. Anne-Mari, som er mangeårig oppdretter av lhasa apso, har hatt 3 løwchenkull og kan vise til 4 championavkom etter Lady og Jive: **Int N S UCh Mia's Milton**, eier Liv og Johnny Ingvaldsen, eksportene **S N UCh Mia's Mega-Bar** og **Int Nord UCh NV-92,94,02 NordV-98 Mia's Pretty Primrose Bumir**, kennel Bumir's første løwchen, og **Int N S UCh Mia's Pretty Choice**, kennel Skogan's første løwchen. Ch Mia's Milton fra det første kullet i 1990 var mestvinnende løwchen i 1992 og Ch Mia's Pretty Choice i de neste to årene. Ch Mia's Pretty Primrose Bumir er mor til **Int Nord UCh WW-96 FinV-96 SV-96,01 NV-00 Bumir Boule De Neige** og **Int Nord UCh Bumir Bien Du Plasir** i Sverige.

Int Ch Sønnafjellets Jive

Int Ch Sønnafjellets Noble Lady

Int Ch Mia's Pretty Primrose Bumir

Brit-Unni og Rolf Bolgnes i Trondheim, **kennel Thoco,** utvidet sin shetland sheepdog flokk med en engelsk løwchenimport på slutten av 1984. Det var en gylden halvsøster til Ch Littlecourt Acajou, **N UCh Littlecourt Isabella** (GB Ch Hanovarian Boughton Be Bold / GB Ch Littlecourt Gregi). Parret med Ch Sønnafjellets Jive ga Isabella i sitt tredje kull: **N UCh**

Thoco's Charleston, N UCh Thoco's Calypso samt **Thoco's Chaconne**, som de beholdt selv og avlet videre på. I 1992 importerte fam. Bolgnes og Dennis Mauseth en sort/sølv hannhund fra Mrs Janet Edwards, **N S UCh Cleevview Topsy's Jem** (Grestean Old Oystercatcher / Littlecourt Topaz). Alliansen Thoco's Chaconne og Ch Cleevview Topsy's Jem fostret blant annet **N S UCh Thoco's Deborah** og **N UCh Thoco's Dee-Dee**, begge sentrale avlstisper med championavkom hos henholdsvis kennel Skogan og kennel Cossu. Kennel Thoco har til sammen hatt 6 løwchenkull (A-F).

Ch Littlecourt Isabella

Ch Thoco's Deborah

Ch Thoco's Dee-Dee

Av andre engelske importører på 80-tallet kan nevnes hannhunden **GB Ch N S UCh Cleevview Gunther of Littlecourt**, eier Grete Arnesen og Øivind Jensen, og tispene **N UCh Fredachris Moonstone of Capilon**, eier Britt og Thore Holme. Ingen av disse har norske avkom.

I 1983 dannet de svenske, finske og norske løwchenentusiastene en uoffisiell raseklubb kalt The Scandinavian Løwchen Club (SLC). De samarbeidet om å arrangere open show vekselvis i Sverige og Norge. Ch Sønnafjellets Eddie Westmount vant Best In Show og Ch Sønnafjellets Enchantress BIM både i Sverige i 1983 og på den første norske rasespesialen i Norge den 17. august 1984 for dommer Madeleine Harper (kennel Huntglen). Denne utstillingen samlet hele 27 anmeldte løwchen, som var et bra antall på den tiden. I 1986 ble det igjen Norge sin tur og Eva Søderqvist (Westmount) dømte. Ch Cleevview Gunther of Littlecourt ble BIS. SLC ble omdannet til Svenska Løwchen Cirkeln i 1987. Sverige fortsatte med sine egne spesialutstillinger, mens disse opphørte i Norge inntil slutten av 90-tallet.

Vinteren 1988 kom de første importene fra Finland til Norge (Narvik). Det var kull søstrene **Int N S UCh NV-88 Angel Walley's Sabine** til May Hansen og **Int N S UCh Angel Walley's Simone** til Liv Ingvaldsen. Disse var etter Int Nord UCh Littlecourt Rufus / Nord UCh Angel Walley's Jeanette. Ch Angel Walley's Sabine ble første norske vinner og 3 BIG på NKK Sjølyst i 1988, kun 12 måneder gammel. I 1989 ble hun årets løwchen, og hun vant Best In Show på NMK gr. Helgelands utstilling. Året etter entret Ch Angel Walley's Simone seierspallen på den samme utstillingen! Sabine har ingen avkom etter seg. Simone fikk bare 1 tisper, **Silva Michelle**, som også har hatt 1 kull.

Rundt 1996 skjedde det et markant oppdretterskifte, da entusiastene fra 80-tallet sluttet med løwchenoppdrettet sitt og ikke lenger er aktive med rasen. Den nye gjengen som nå kom inn på banen var: kennel **Cossu** og kennel **Skogan** i Sør-Trøndelag, kennel **Stangeby** og kennel **Jannahuset** i Fredrikstad, kennel **Alocosia** i Vestfold og kennel **Bitteliten** i Arendal.

Dennis Mauseth, kennel Cossu, fikk sin første løwchen **Thoco's Boboline** i 1988, og økte så på med to tisper til fra samme kennel: **N UCh Thoco's Calypso** og **N UCh Thoco's Dee-**

Dee. Det er kun sistnevnte som har fått valper, og det første kullet så endelig dagens lys i 1996. I det neste kullet etter henne og Int S N UCh NordV-94 SV-95 Blue Heaven's Drakkar Noir har Dennis beholdt **Nord UCh Cossu's Bette Midler**, som er mor til **Int Nord UCh Cossu's Danny De Vito May Song**, eier May Bø og Dennis Mauseth og **Int Nord UCh NV-01 Cossu's Birgitte Bardot**, mestvinnende i 2001 og mor til bl.a. **Can Ch Cossu's Eric Clapton** og finsk/svenske **Nord UCh Wanted Kit'N'Kaboodle**. Kennelen huset også avlshanhunden **N S UCh Cleevview Topsis Jem**, som Dennis eide sammen med fam. Bolgnes. I 1999 importerte han en tisper **Cleevview Soletarie**, og noen år senere avlstispes **Nord UCh JVV-02 AmJV-02 NordJV-02 NordV-02 Mulan vom Burgwald** (Ashford's Jemal / Int D Ch VDH Ch Lux Ch Xandea vom Burgwald) fra Tyskland i sameie med finske Jari Partanen, kennel Wanted. Oppdrettet de seneste årene har vært preget av et samarbeid mellom kennel Cossu og Wanted. Dennis har eksportert hunder til Sverige, Finland, USA og Canada.

Ch Cleevview Topsis Jem

Int Ch Cleevview Brave Jewel

Int Ch Skogans Brave Pal

Elin Hepsø, kennel Skogan, fikk **Int N S UCh Mia's Pretty Choice** i 1992 og sitt første kull i 1994. **N UCh Skogans Adam The Lion King** var alene i kullet og ble champion. Neste løwchen som kom i hus var **N S UCh Thoco's Deborah**. Hun vant BIS valp på NMK Hovedutstillingen i 1994 og prydet etterpå forsiden til Mini-Nytt! (Det er det for øvrig bare Ch Sønnafjellets Evans som har hatt æren av!) Det neste året havnet Deborah øverst på mestvinnendelisten. I 1996 importerte Elin en kremfarget engelsk hannhund **Int Nord UCh NV-96 Cleevview Brave Jewel** (Cleevview Brave Lad at Ballarat / Littlecourt Topaz), halvbror til Ch Cleevview Topsis Jem og linjeavlet på legendariske **GB Ch Hanovarian Boughton Be Bold**. I fire år på rad (1998-2001) var "Sonny" uslåelig på spesialutstillingene i Norge samt to av årene også i Sverige, og tre ganger toppet han listen over mestvinnende løwchen!

Ch Cleevview Brave Jewel ligger bak mange av dagens hunder, både i Norge og Sverige.

Kombinasjonen Ch Thoco's Deborah og Ch Cleevview Brave Jewel resulterte bl.a. i avlshannen **Int N S UCh NV-01 Skogans Brave Pal**, kennel Alocosias første løwchen. I Sverige er Ch Cleevview Brave Jewel far til **Nord UCh Bumir Comme C'Est Beau** og **S N UCh Bumir Chouchou**, som i neste generasjon produserte **Multi Ch Bumir Enchanter Tous**, 2 ganger BIS vinner på norske rasespesialer. Ch Thoco's Deborah er videre opphavet til **Nord UCh Skogans Clair De Lune To Bitteliten**, som ble mestvinnende i 1999. Elin Hepsø har også importert en tisepe, **N S UCh Duncara Magic Mazurka** (Duncara Good Heavens / Ch Duncara Hear My Song), som er mor til **N UCh Skogans Full O'Mischief**. Kennel Skogan har hatt 7 løwchenkull (A-G), men har sluttet med oppdrett av rasen og driver videre med bichon frisè.

Sigrun Nedermo, kennel Stangeby, hentet hjem en svensk tisevalp lille julaften 1995 og ble helfrelst. Sigrun hadde i flere år holdt på med lhasa apso og tibetansk spaniel, men gikk nå over til løwchen. **N S UCh Simbaline Estime De Stangeby** (S UCh Simbaline Carl Carillon / Jitterbop Heavenly Action) fikk fort selskap med nye importere: Først en svensk hannhund **Int Nord UCh NV-97 Blue Heavens Guy Laroche** (Int S N UCh NordV-94 SV-95 Blue Heaven's Drakkar Noir / S UCh Blue Heaven's Blue De Chine) i 1996, fulgt av tre hunder fra Frankrike året derpå: Tispen **Nord UCh Duncara Lullaby Lil** (Duncara Good Heavens / Duncara July Morning Melody) og avlshannen **Nord UCh NordV-98 Duncara Mystery In Heaven** (FR Ch Duncara Lucky Break / Duncara Angels Temptation Vanhale) fra Janet Perret-Green samt **FR Ch Int N S UCh Just'in Baby Girl Blanche Couronne**.

Ch Blue Heavens Guy Laroche ble årets løwchen i 1997 og vant dessuten BIS på det første raseshowet som ble avholdt i Norge på 11 år. Over 30 hunder deltok, og det ble såpass vellykket at det heretter ble en årlig begivenhet. Sigrun hadde store planer for sitt oppdrett, men rakk bare å ha 1 kull før hun dessverre brått døde høsten 1998. Ch Simbaline Estime De Stangeby fikk 5 valper med Ch Duncara Mystery In Heaven, og **N UCh Stangeby's Apre's Tout** ble champion. Ch Duncara Mystery In Heaven ble sendt tilbake til Frankrike, mens de to franske tispene ble overtatt av andre oppdrettere og har gått i avl der.

Randi Overå, kennel Jannahuset, overtok hannhunden **N S UCh Sønnafjellets Quincy** i 1996, og kjøpte rett etterpå en tisevalp **Skogans Be My Jewel**, kullsøster til Ch Skogans Brave Pal, og mor til kennelens første løwchenkull i 1998. Etter at Sigrun Nedermo gikk bort, fikk hun **FR Ch Int N S UCh Just'in Baby Girl Blanche Couronne**. Etter henne og Ch Duncara Mystery In Heaven har Randi beholdt **Jannahuset's Stella Polaris** som hun har avlet videre på. Hun er mor til bl.a. **N UCh Jannahuset's Gira** og **Jannahuset's Gaya**.

Int Ch Duncara Lullaby Lil

Gudny Johansen, kennel Alocosia, ble også løwcheneier for første gang i 1996 med **Int N S UCh NV-01 Skogans Brave Pal**. Hun overtok **Int Nord Dk UCh Duncara Lullaby Lil** etter

Sigrun Nedermo, og grunnla sitt oppdrett på disse to hundene. Ch Duncara Lullaby Lil har flere championavkom etter seg, og hun ble internasjonal champion i en alder av 10 år! Hun er mor til avlshannen **Alocosia's Brisbane My Cirrius**, **N UCh Alocosia's Ciudad Juarez**, **N UCh NV-03 Alocosia's Ciudad Victoria**, **N S UCh ItaV-05 Alocosia's Duanez** og **N Dk UCh Alocosia's Duruelo De La Sierra** som ble igjen hos Gudny. I 2001 importerte Gudny **Int Nord UCh NV-04 Bumir Kyrielle**, et barnebarn til Ch Cleevview Brave Jewel. Hun ble årets løwchen tre år på rad. Parret med Duanez produserte hun avlshannhunden og mestvinnende løwchen de siste to årene, **Int Nord UCh Kbhv-05 NV-05 Alocosia's Fuente Vaquero**, eier Siv Kjersmeier og Elsebeth Olsen. Oppdrettet har for øvrig vært basert på et samarbeid med danske kennel Bellemonde ved Else Albrechtsen gjennom bruk av hennes hannhunder i avlen, samt tispene **N UCh Bellemonde Isabella Rosselini** (Dk S UCh Kbhv-99 Bellemonde Don Johnson / Dk UCh Simbaline Vaya Con Dios) er importert derfra.

Siv Kjersmeier, kennel Bitteliten, som også driver oppdrett av maltesere, importerte sin første løwchen fra England på slutten av 1996, en partycolour tise **Hanovarian Pristeen** (GB Ch Beaulion Brahm's List / Hestia Heatwave). Hun ble parret med Ch Skogans Brave Pal og fikk **N UCh NordV-02 Bitteliten Alternative Chaos** og **Bitteliten Absolute Beginner**, som er mor til kennelens mest betydningsfulle avlstise **N Dk UCh Amusing Miss Alice**, oppdretter Brigitte Jarnskjold. Med forskjellige fedre har hun produsert typelike champion-tisper i alle sine kull: **Int Nord UCh Kbhv-05 NV-05 Bitteliten Dione**, **N UCh Bitteliten Emblem**, **N UCh Bitteliten Edenhope** og **N UCh Bitteliten Fillaboa**. Siv har også importert en annen tise **N UCh Hanovarian Story Maker**, som ikke har gitt noen avkom. Flere av hundene eies sammen med Elsebeth Olsen, som er en god medhjelper i kennelen.

Registreringstallene i Norge de ti første årene varierte mellom 1 og 15. I det neste tiåret ble det en svak økning med en registreringstopp i 1996 og -97 på 17 og 20 hunder. De siste årene har det ligget på omkring 10, med en rekord på 25 hunder i 2005. Totalt er det frem til og med 2005 registrert 215 løwchen. Kullstørrelsen ligger normalt på 3-4 valper. Populasjonen har hele tiden holdt seg liten og stabil og aldri "tatt av". Rasen har engasjert et fåtall oppdrettere, og avlsmaterialet har vært begrenset. Det har vært en stor utfordring og tålmodig oppgave å få denne spesielle, sjarmerende og sporty hunderasen etablert! Til tross for liten utbredelse og smal genmasse har kvaliteten og sunnheten vært relativt bra. Selv om deltakelsen på utstillinger vanligvis ikke samler de store tallene, har flere valper og voksne hunder, deriblant utenlandske, opp gjennom årene vunnet plasseringer i grupper og Best In Show. Det skal bli interessant og spennende å se hvordan denne lille løvehunden vil sette sine historiske potetrykk i fremtiden.

May C. Bø